

KNJIŽNICA DOMŽALE
61230 DOMŽALE
Ljubljanska c.

TOSAMA

Glasilo
izhaja od
meseca
oktobra
1965Št. 6
junij
1987Število
izvodov
1400Leto
izdavanja
XXII

GLASILO DELAVCEV TOSAME

Letos gremo tudi v Moravske Toplice

To sezono so dve od naših počitniških prikolic postavili tudi v Moravske Toplice, ki so eno najmlajših slovenskih zdravilišč. Znale so po ter-

momineralni vodi, ki zaradi svoje sestave nima primerjave v svetu. Njena temperatura ob izviru ima 72°, je mogoča videza, slabega okusa in rahlo

diši po nafti. Kopanje v tej vodi po dosedanjih raziskavah pomaga pri raznih revmatičnih obolenjih, zdravljenju po poškodbah in operacijah gibal (sklepi) in pri boleznih presnove in protinu. Poleg kopanja nudijo v Moravskih Toplicah tudi terapijo v sodobno opremljenem zdravstvenem delu zdravilišča.

Želimo vam prijeten dopust!

Prijetni so tudi izleti v prekmursko okolico. Moravci leže 7 km od Murške Sobote in nedaleč od madžarske meje. Tamkajšnje območje je znano po gostoljubnosti domačinov in dobri hrani, kot so specialitete: gibanica, bograč, meso iz tünke.

Res je, da so Moravske Toplice precej oddaljene, saj traja vožnja iz Domžal približno tri ure. A kaj je to proti vsem dobrotam in lepotam, ki nas čakajo na koncu poti!?

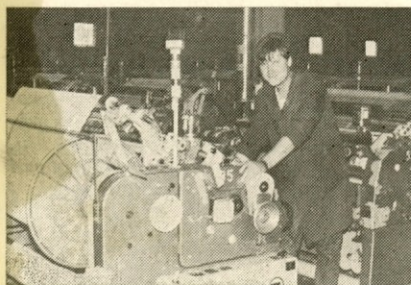
Spremembe ZZZD

— javna obravnava v TOSAMI —

V okviru javne obravnave spremembe Zakona o združenem delu smo tudi v Tosami organizirali pogovor na temo pridobivanja in razporejanja dohodka. Glede na obširnost akta in množico novosti, smo se v dogovoru z delovno skupino za pripravo pripomb na spremembe za občino Domžale odločili za obravnavo po posameznih poglavjih, ki so si jih med sabo razdelile delovne organizacije.

Splošno vzdušje ob spremembah zakona je vse prej kot vzpodbudno. Upravičeno se namreč bojimo ponovnih sprememb, ki jih bodo povzročile bližajoče se spremembe Ustave čez kakšno leto ali dve. Zato smo kot prvo postavili vprašanje, ali je smotno zakon spreminjati zdaj in ali ne bi bilo pametneje oba naša najpomembnejša akta spreminjati in usklajevati sočasno.

Glede na to pa, da je kot pač je, smo si »ogledali«, kaj nam ponuja novi zakon »Ponudba« nas ni navdušila. Kljub težnjam, da naj bi novi akt ne bil preveč strikten, podroben in da bi bilo več stvari prepuščeno ureditvi

znotraj OZD ugotavljamo, da se sestavljenci niso preveč trudili v tej smeri. Še več — spremembe prinašajo še več normativnosti, ožje kalupe, pod-

vajanje izvedbenih zakonov (npr. Zakot o celotnem prihodku in dohodku). Skratka: vsaj kar se sprememb z dohodkovnega področja tiče, smo si bili na obravnavi v TOSAMI edini, da niso najbolj posrečene. Enakega mnenja so bili tako delavci naših strokovnih služb kot predstavniki občinske delovne skupine, ki so se naše obravnave udeležili. Zato smo zbrali vse predloge, pripombe in pomisleke in jih z upanjem, da jih bodo pristojni upoštevali, posredovali naprej. Kakšnih posebnih utvar si sicer ne delamo, a končno smo le delavci tisti, ki si želimo, da bi bil tako pomemben akt kot je Zakon o združenem delu, bil prilagojen sedanjemu času, razmeram in potrebam. Upamo, da se tega zavedajo tudi sestavljenci in da bodo pripombe, za katere je slutiti, da bodo enotne, osvojene in da bodo z novim aktom odpravljene pomanjkljivosti starega.

Nadomestne volitve

Rezultati glasovanja

V TOZD Saniteta je od 663 volilnih upravičencev na voliščih 1, 2, 3 glasovalo 527, kar predstavlja 79 % udeležbo (79,49 %).

V TOZD Filtri je od 111 na voliščih glasovalo 90 volilnih upravičencev, kar predstavlja 81 % udeležbo (81,08 odstotka).

V DSSS je od 291 na volišču 5 glasovalo 216 volilnih upravičencev, kar predstavlja 74 % udeležbo (74,23 %).

Posamezni delegati so bili izvoljeni z naslednjim številom glasov:

Janko Velkavrh (pred. disciplinske kom.)	70,64%
Franc Jamšek (član disciplinske kom.)	65,30%
Franc Rožič (član DS DSSS)	68,39%
Janez Šarc (član tem. delegacije DSSS)	69,42%
Nada Klopčič (član tem. del. TOZD Saniteta)	68,33%

Iz pregleda je razvidno, da so vsi delegati sprejeti s potrebno večino glasov (vsaj 50 % od skupnega števila volilnih upravičencev).

Upoštevanje navodila

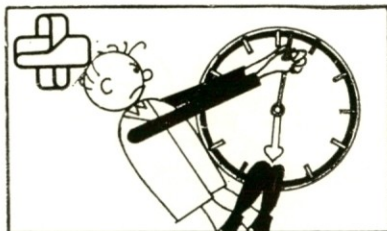
Že v prejšnji številki »Tosame« sta bila omenjena Dogovor o organizaciji in delu službe fizičnega varstva premoženja in Načrt fizičnega varovanja premoženja, ki med ostalim določata, kako mora v posameznih primerih ukrepati varnostnik. Ker občasno še vedno prihaja do nesporazumov med posameznimi delavci in varnostnikom, bomo predstavili posamezne naloge varnostnikov.

Zamude

Varnostnik je dolžan, da evidentira vse delavce, ki pridejo na delo po 6. oziroma 14. uri.

Izhodi

Izhod med rednim delovnim časom je dovoljen samo delavcem, ki imajo

ustrezno dovolilnico za izhod. Izhod brez dovolilnice je možen samo od 14. do 14.15 ure, ko lahko delavci prestavijo svoja vozila na parkirišču. Vsak drug izhod se šteje kot neopravičen in ga mora varnostnik zabeležiti.

Skrajšan delovni čas

1. Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije ugotavlja, da so organizacije združenega dela pokazale za sodelovanje v preizkusnem skrajšanju delovnega časa interes, ki ga v času sprejemanja sprememb in dopolnitev zakona o delovnih razmerjih nismo pričakovali. Do 31. 12. 1986 je pridobilo pozitivna mnenja Zveze sindikatov Slovenije in Gospodarske zbornice Slovenije in na tej podlagi soglasja Republiškega komiteja za delo 27 delovnih organizacij. Po tem datumu je soglasje pridobila še 28. delovna organizacija TAM Karoserist, Maribor. Na koncu januarja 1987 so pozitivna mnenja Zveze sindikatov Slovenije in Gospodarske zbornice Slovenije pridobile še naslednje delovne organizacije: Tesnila Trebnje, Tekstil TOZD Filc Mengeš, TOLO Šentjur pri Celju in Slovenijales LIK Kočevje. V različnih fazah postopka pridobivanja zahtevanih mnenj je še pet delovnih organizacij. Republiški odbori sindikatov delavcev dejavnosti poročajo o še drugih delovnih organizacijah, ki se uradno k preizkusu še niso priglasiše, vendar intenzivno pripravljajo analize o izpolnjevanju pogojev za skrajševanje delovnega časa in programe ukrepov in aktivnosti.

Glede na to, da program, ki ureja preizkus določa, da v preizkusu praviloma lahko sodeluje le 30 delovnih organizacij, se je treba posebej opredeliti do zahtev delovnih organizacij, ki so se priglasiše kasneje, vendar v isti meri izpolnjujejo pogoje za sodelovanje v preizkusu, kot delovne organizacije, ki so soglasje že pridobile.

2. Razen štirih delovnih organizacij vse druge začenejo preizkus 1. januarja 1987. Po podatkih Republiškega komiteja za delo je v preizkus vključeno približno 43.000 delavcev.

Podatki tudi kažejo, da prve štiri delovne organizacije, ki so s preizkusom pričele v letu 1986, izpolnjujejo obveznosti, ki so si jih zadale v programih ukrepov in aktivnosti in da ni prišlo do motenj v gospodarjenju. Nasprotno, zaradi večje motiviranosti delavcev za delo, so rezultati ponekod celo nad načrtovanimi.

Opozoriti je treba na HP Kolinsko iz Ljubljane, ki je delovni čas preizkusno skrajšala že 1. 1. 1986 in se ji torej soglasje izteče že 31. 12. 1987. V primeru, da do tega datuma še ne bo ustrezno zakonsko skrajšanje delovnega časa izven preizkusa, bo treba Kolinski in ostalim soglasje podaljšati.

Zasebni obiski

Zasebni obiski zaposlenim v delovni organizaciji TOSAMA niso dovoljeni, le v nujnih primerih lahko varnostnik pokliče delavca in to s predhodnim dovoljenjem njegovega vodje dela.

Delavec opravi razgovor pred prostorom za varnostnike. Varnostnik je tudi dolžan prepovedati vstop v delovno organizacijo ožjim sorodnikom delavca, ker se s tem zmanjšuje nevarnost nesreč pri delu, potencialne nevarnosti požarov, ipd.

Vstop v delovno organizacijo izven rednega delovnega časa

Izven rednega delovnega časa lahko pride delavec v delovno organizacijo le z ustrezno dovolilnico za delo v podaljšanem delovnem času oz. v dela prostih dnevih (proste sobote, nedelje, prazniki).

Kontrola oseb in vozil

Varnostnik obvezno izvaja kontrolo oseb in vozil, ki zapuščajo delovno organizacijo. Stranka oz. delavec, ki ima s seboj kakršenkoli material ali predmet, mora za iznos le-tega imeti ustrezen dokument kot dokaz za pravilen iznos. Ti dokumenti so lahko: odpremnica, dobavnica, račun, reverz. Iz teh dokumentov mora biti razvidno kdo iznaša material, količina in vrsta materiala ali predmeta, način plačila in kdo je predmet ali material izdal. V primeru, ko stranka oz. delavec nima ustreznega dokumenta za iznos, varnostnik ne dovoli iznosa in postopa na način, kot da gre za utemeljeni sum odtujevanja družbenega premoženja.

3.

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije ugotavlja, da niso v enaki meri uresničeni vsi cilji, ki smo si jih pri načrtovanju preizkusa zastavili. Namen preizkusa je ugotoviti posledice skrajšanja delovnega časa na organizacijo dela in vseh ostalih aktivnosti, povezanih z delom, in ugotoviti najboljše rešitve, ki so jih za reševanje teh vprašanj našle delovne organizacije. (V drugih republikah in pokrajinah preizkusno skrajšujejo celo na 36 delovnih ur tedensko, kar zahteva pomembnejše organizacijske spremembe kot 40 ur, za kar se je samoupravno odločilo slovensko združeno delo.)

Manj smo lahko zadovoljni z zastopnostjo nekaterih gospodarskih dejavnosti v preizkusu. Največ prijav je bilo v industriji in rudarstvu ter dve v trgovini, v finančnih, tehničnih in poslovnih storitvah.

Neenakomerna je tudi regionalna razporeditev delovnih organizacij saj nekatere regije niso zastopane v preizkusu. Nasprotno pa je močno izražena značilnost, da posamezni delovni organizaciji, ki preizkusno skrajša delovni čas, v razmeroma kratkem času v regiji sledi še vrsta drugih organizacij združenega dela.

Opozoriti je treba tudi na različno zastopnost posameznih industrij v

Nove cene izdelkov II. vrste

Na delavskih svetih so bile 29. maja potrjene nove cene naših izdelkov, ki jih delavci lahko kupimo (če jih je dovolj na zalogi) po ugodnejši ceni, kot pa so v redni prodaji. Te izdelke, ki imajo večjo ali manjšo napako, imenujemo izdelki II. vrste, prodajajo pa se vsak petek zjutraj. Od slej jih bomo lahko kupovali po naslednjih cenah:

— odpadna gaza, 1 kg	1.200.— din
— tetra odpadki, 1kg	1.200.— din
— kaliko odpadki, 1 kg	1.200.— din
— odpadni ovoji, 1 kg	1.200.— din
— ostanki kompres, 1 kg	1.800.— din
— odpadni mavčevi ovoji, 1 karton	1.800.— din
— hlačne plenice, 1 paket	2.000.— din
— TOSAMA plenice, 1 paket	2.000.— din
— krpe Bistrica, 1 kg	1.500.— din
— plenične predloge, 1 kg	1.500.— din
— predloge za bolnike, 1 karton	3.000.— din
— bebi palčke, 1 paket	400.— din
— hlačke za otroke	
TONI, 1 kom	200.— din
MAJA, 1 kom	500.— din
JANA, 1 kom	220.— din
TOSAMA, 1 kom	300.— din
PIKA, 1 kom	100.— din
— odpadni cigaretni filtri, 1 kg	2.000.— din

— odpadna vlaknovina
— role, 1 kg 1.250.— din

Take so bile doslej vrste ob petkih. Bodo nove, višje cene te vrste zmanjšale, ali pa so še vedno ugodne? O drugačnem načinu prodaje že razmišljamo, a še ne vemo, kako ugoditi vsem željam in potrebam ljudi in ne nazadnje tudi interesu tovarne.

Upokojitev

Te dni se je upokojila **Majda Pančur** iz konfekcije. V Tosamo je prišla 8. maja 1952 in v njej ostala vsa do letos. Majda pravi, da je bilo v teh letih vsega po malem — dobrega in slabega. Skoraj ves čas je bila v konfekciji, le nekaj leta pa v tkalnici ovojev.

Majda niti ne pomisli, da bi še ostala, saj se je dovolj nagarala — zdoma je odšla že z devetimi leti in, spravila z možem h kruhu tri otroke, zato je za njo res že dolga »služba«. Kljub temu, da bo pokojnina nizka, si ne želi drugega, kot v miru in zdravju uživati pokoj. »Zdravje je veliko pomembnejše od denarja. Dela bo tudi doma dovolj, le da bo tempo bolj umirjen, ko ne bom vezana na uro, tako kot doslej. Imam malo vrta, za rekreacijo rada sedem na kolo — bo pa čas minil. Imam tudi več vnukov, ki me večkrat obiščejo, saj noben od otrok ni ostal doma. Ob koncu lahko rečem, da sem 35 let delovne dobe preživela lepo. S sodelavkami sem se dobro razumela ves čas. Zato želim vsem še veliko uspehov, predvsem pa zdravja«. Tudi mi želimo Majdi še veliko lepih let v zaslužnem pokouju.

LM

preizkusu. Tako je delovni čas skrajšalo zlasti veliko delovnih organizacij iz kovinske industrije in metalurgije. Opozoriti je treba na nekatere dileme, ki se v organizacijah združenega dela pri tem odpirajo.

Republiški odbori sindikatov delavcev dejavnosti opozarjajo, da vse organizacije združenega dela z velikim zanimanjem spremljajo skrajševanje delovnega časa v delovnih organizacijah v svojih regijah oziroma dejavnostih. Zavedajo se, kako pomemben stimulacijski faktor je za delavca skrajšan delovni čas in si seveda želijo to zagotoviti tudi svojim delavcem. Zaradi iztrošene in zastarane tehnologije in pomanjkanja investicijskih sredstev ne morejo skrajšati delovni čas ne da bi ogrozili dohodek. Opozarjajo na to, da imajo delovni čas polno izkoriščen, norme pa »napenjajo«
že vse obdobje po vojni. V takšnih razmerah je težko razmišljati o skrajšanju. Zavedajo se, da bodo morali tudi zaradi konkurence delovnih organizacij s skrajšanim delovnim časom storiti vse, da sčasoma te pogoje zagotovijo tudi svojim delavcem. Vendar za to potrebujejo daljše obdobje prilagajanja. Čeprav se je verjetno skrajševanje delovnega časa tudi v SR Sloveniji neustavljivo začelo, združeno delo še ni zrelo za linearno skrajševanje.

4.

Preizkusno skrajšanje delovnega časa se je v SR Sloveniji začelo v pravem obsegu s 1. 1. 1987. Naloga Zveze sindikatov Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije in Republiškega komiteja za delo je, da v skladu s programom zagotovi spremljanje rezultatov preizkusa. Pri tem bi veljalo upoštevati pozitivne izkušnje iz začetne faze in spremljanje preizkusa organizirati brez nepotrebne preobsežne administriranja in obsežnih elaboratov. Hkrati je treba zagotoviti zbiranje podatkov, ki morajo postati podlaga spreminjanja delovnopravne zakonodaje.

5.

Predsedstvo sveta Zveze sindikatov Jugoslavije se je odločilo v februarju 1987 v okviru problematike na področju zaposlovanja obravnavati skrajševanje delovnega časa v posameznih republikah in avtonomnih pokrajinah. Prvi podatki kažejo, da gre za različne pristope in različen obseg skrajševanja. Povsod pa je skrajševanje delovnega časa še v preizkusni fazi in ga je torej mogoče usklajevati. Ugotavljamo celo, da je v SR Sloveniji v preizkusu zajet relativno največji del zaposlenih in da se je torej skrajšanje delovnega časa na podlagi izpolnjevanja ekonomskih pogojev izkazalo kot uspešno

in sprejemljivo.

Na podlagi teh ugotovitev predsedstvo republiškega sveta ZSS predlaga izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije in Gospodarski zbornici Slovenije:

- da za Skupščino SR Slovenije pripravimo skupno poročilo o poteku preizkusnega skrajšanja delovnega časa, ki bo sočasno podlaga za odločanje o dokončni normativni ureditvi delovnega časa;
- da v skladu s pooblastili Skupščine SR Slovenije pripravimo predlog za podaljšanje trajanja preizkusa v organizacijah združenega dela, ki bodo delovni čas uspešno preizkusno skrajšale, pa jim bo soglasje poteklo pred celovito ureditvijo delovnopravne zakonodaje;
- da glede na interes organizacij združenega dela za sodelovanje v preizkusu skrajševanja delovnega časa ponovno pretehtamo ustreznost omejitve števila sodelujočih v preizkusu. Predsedstvo meni, da je potrebno izdati soglasje vsem, ki so se za preizkus že priglasili in izpolnjujejo zahtevane ekonomske in druge pogoje oziroma kriterije;
- da se takoj organiziramo in zagotovimo v skladu s sklepi Skupščine SR Slovenije strokovno spremljanje preizkusa. KONEC

Družbena samozaščita

IZ OPOMNIKA
ZA AKTIVNOSTI KOMITEJEV ZA SLO IN DS V ČASU TURISTIČNE SEZONE

Ena izmed pomembnih aktivnosti, ki jo moramo čobro izvajati v naslednjih mesecih, je brez dvoma tako izvedena turistična sezona, ki naj da maksimalni devizni priliv. Za to ni dovolj, da ponujamo le naše turistične kapacitete, zagotavljati moramo tudi kvaliteto uslug, ki jih bomo domačim in tujim turistom nudili in še vrsto drugih, morda na zunaj manj pomembnih zadev, ki pa skupaj tvorijo celovit pristop in zagotavljajo uspešno turistično sezono. Jugoslavija še vedno slovi kot dežela, v kateri turist ni soočen z vsakodnevnim terorjem, ki danes pretresa velik del Zahodne Evrope, Bližnji vzhod, države Latinske Amerike idr. V Jugoslaviji smo doslej še vedno uspevali zagotoviti varno bivanje domačih in tujih gostov.

Tako kot leta nazaj, tudi letos sovražna emigracija (ustaška, albanska, četniška, belogardiščna in ostala) načrtuje sovražne dejavnosti. Vsa leta nazaj smo uspešno preprečevali vse poizkuse sovražne emigracije, zato moramo tudi v letošnjem letu zagotoviti budnost vseh občanov in delovnih ljudi.

Pri tem je treba poudariti, da se podcenjevanje namer sovražnih struktur ali pa slaba pripravljenost subjektov družbene samozaščite in vseh delovnih ljudi pri varovanju družbenega premoženja, pomembnih objektov itd., lahko izkoristi ali pa, ča vsaj bistveno olajša morebitno izvedbo sovražnega dejanja.

Slabo bi tuči ravnali, če bi se varovali samo pred eventualnimi sovražnimi dejanji od zunaj in, če bi se samozaščitno organizirali samo za ukrepanje za te primere. Ne smemo namreč pozabiti, da se vsak čan srečujemo z napadi na družbeno in zasebno lastnino. Družbena in zasebna lastnina sta ogroženi predvsem s strani posameznikov ali skupin doma, ki svojo kriminalno dejavnost izvajajo s kraji, zlorabami uradnega položaja; poneverbami, nevestnim poslovanjem, sklepanjem škodljivih pogodb, in še bi lahko naštevali vrsto negativnih dejanj in pojavov, o katerih vsakodnevno beremo ali pa slišimo v sredstvih javnega obveščanja ali pa jih zaznavamo v lastnih okoljih, kjer živimo in delamo. Zaradi pomanjkljive požarne preventive nam požari uničijo za desetine milijonov družbenega in zasebnega premoženja, vemo pa, da se srečamo s številnimi požari, predvsem zaradi neizvajanja minimalnih samozaščitnih ukrepov, ki bi jih morali izvajati pri varovanju objektov oz. pri opravljenih, ki so take narave, da lahko vsaka nezapljivost povzroči požar večjih dimenzij. In ne nazadnje spremljati in preventivno ukrepati bomo morali proti pojavom, ki so značilni za skoraj vse urbane sredine pri nas, in ki se kažejo v številnih kršitvah JRM, vlomih v avtomobile in stanovanja, krajah in roparskih napadih. Našete primere negativnih pojavov bi gotovo lahko boljše preprečevali, če bi se občani tudi ustrezneje samozaščitno obnašali. Prav tako moramo izpostaviti, da se še naprej srečujemo z različnimi problemi v prometni varnosti, kajti materialna škoda zaradi prometnih nesreč se stalno povečuje, pa tudi število žrtev v prometnih nesrečah je veliko. Večina prometnih nesreč nastaja zaradi neupoštevanja elementarnih prometnih predpisov, slabem obnašanju oz. slabih kulturi udeležencev v prometu, in nad tem se moramo zamisliti.

INTERPACK v Düsseldorfu

Na veliki ploščadi pred severnim vhodom na velesejmu plapola med množico praporov tudi jugoslovanska zastava. Torej smo prisotni tudi na največjem sejmu pakiranja na svetu. Žal je jugoslovansko zastopstvo le med obiskovalci. Med razstavljalci naših ni opaziti, čeprav se v katalogu pojavlja včasih KONUS pa spet kakšna druga naša tovarna in včasih kakšna veletrgovina kot zastopnik.

Tudi v Sloveniji imamo pakirni sejem. Ves naš sejem bi lahko postavili v enem od par provizorijev s katerimi so v Düsseldorfu povečali razstavne možnosti svojih dosedanjih 16 dvoran, ki so povezane med seboj in prek tlakovanega dvorišča s steklenimi hodniki na stebrih.

V šali bi lahko primerjal naš sejem s tem tako, da bi dejal: glavna podobnost je v tem, da si sploh nista podobna.

V čem je ta »ne podobnost?«

Düsseldorfski sejem je potrjen ostri konkurenci podobnih sejmov v drugih državah, pa tudi druga nemška mesta ljubosumno gledajo na veliko finančno uspešnost tematskih Düsseldorfskih velesejmov, saj mesto, ki je lastnik, služi lepe denarje, ki bi jih rado imelo na svojem računu tudi kakšno drugo mesto.

Zato na sejmu z računalniško tehniko izvajajo zanimiv anketni program, s katerim želijo ugotoviti zadovoljstvo ali nezadovoljstvo udeležencev sejma. Tudi sam sem izpolnil s »kontaktnim svinčnikom« na monitorju tak daljši anketni vprašalnik.

Naslednja očitna nepodobnost je odsotnost vsepovsod prisotnega vonja po pečenju na žaru. Stroga poslovnost se kaže tudi v velikem »pomanjkanju« skritih prostorov, kjer bi ju-

goslovani v miru pili reprezentančne močne pijače. Japonci pa so sploh nemogoče nejugoslovanski, saj nudijo vse podrobne tehnične informacije samo, če dobe natančno vprašanje. Pri tem pa nimajo obsežnih tehničnih prospektov svojih izdelkov na svojih pultih tako kot drugi zahodnjaki in celo vrečk iz polivinila, ki jih ima celo naša TOSAMA niso pripravljene kar tako obesiti na stene svojih paviljonov kot sicer dela ves razvit zahod. Res, Japonci se niti ne smehljajo več zastonj, pač pa so tudi na tem sejmu pripravljene le prodajati. Nudijo pa res samo najboljše kar premore svet, pri tem pa si človek za ceno sploh ne upa vprašati. Preveč računalnikov in procesorjev ali celo robotov vgrajujejo v svoje stroje.

Privlačnost sejma lepo ilustrira podatek, da so v času sejma vsi hoteli, hotelčki in gostilne v prenočiščih v območju 200 km okrog Düsseldorfa zasedeni. Dobili smo informacije, da so plačali nekateri za prenočišča po 800 DM(!) za noč, prenočevati pa so hodili celo na Nizozemsko.

Sicer pa sejem nudi polnilne, pakirne in označevalne stroje, dele strojev transportnik in vseh vrst pakirnih snovi oziroma surovin z vsemi novostmi, ki se pojavljajo pri pakiranju raznih izdelkov.

Razstavlja tudi cele avtomatizirane linije od izdelovalnega stroja za neki izdelek, potem polnilnega stroja, nato je v linijo vključen stroj za izdelavo embalaže, pa etikiranje in potem pakiranje in še vlaganje v kartone, zbiranje kartonov na paleti, omotavanje kartonov na paleti z lepljivo folijo ter avtomatsko odvažanje takih transportnih enot. Seveda je takšna linija dostopna zaradi astronomske cene le za največje vodilne svetovne firme.

Meni se je zdel tudi za nas še posebno zanimiv in potreben stroj OVIJALNIK KARTONOV (zloženih na evro paleti) z lepljivo (STRETCH) polietilensko večplastno tenko folijo. Na paleto zloženi kartoni do višine 2 m, ki so oviti z lepljivo folijo se namreč z viličarji preprosto zlagajo v dve vrsti visoko. Takšno zlaganje v skladišču ima tudi zelo moderna tovarna SCAN PAK v Mayenu. Ker tako skladiščenje ne potrebuje več ročnega dela, je zaradi povečanja produktivnosti zelo zanimivo, saj je investicija zelo majhna.

Naš vodja skladišča gotovih izdelkov Marjan Slapar je skušal dvigniti produktivnost tako, da je na paleti zložene kartone zlagal v dve vrsti visoko. Dokler se ni podrlo je izgledalo vse zelo domiselno. Mislim, da bi odlično idejo Marjana Slaparja v skupno korist morali podpreti z nakupom stroja za ovijanje s STRETCH lepljivo folijo.

Viljem DOLENC ing.

PRED 50 LETI...

Ko človek hodi skozi življenje se venomer ob hotenju za bodočnost ozira nazaj. Tudi mora se ozirati nazaj in pri sebi ugotoviti svojo uspešnost, ali pa tudi neuspešnost, zastavljenih ciljev.

Ravno tako je prav, da to počne tudi družbeno-politična organizacija, tako tudi ZKS.

Naša sekretarja OO ZK in predsednik OK ZK DOMŽALE

Pred 50 leti je nastala, v tisti mrzli aprilski noči na Cebinah, visoko nad Revirji. Tokrat je postala resnično nacionalna partija — ne samo po svojem imenu, temveč tudi po programu. Ravno ta program, ki je v bistvu pomenil naslonitev na najširše delavske množice in inteligenco. Ta program je pomagal tudi pri koaliciji naprednih sil v OF, kjer jo je spre-

jela. In ne samo to — KPS je bila priznana vodilna vloga v organiziranju odpora proti okupatorjem. S tem pa je bila zagotovljena tudi nacionalno družbena revolucija v okviru programa KPJ.

Tudi povojna zgodovina je pokazala pravilnost usmeritve KPJ in ZKJ — naslednje na široke množice, kar

se je pokazalo tudi do resolucije Informbiroja in še kasnejša leta.

Sedanji čas je tudi prelomni za našo Zvezo komunistov.

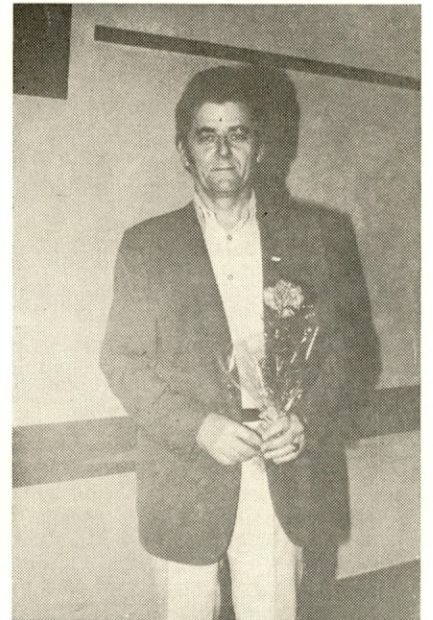
V sedanjih stabilizacijskih časih moramo komunisti ravnati v skladu s cilji Zveze komunistov, ti cilji pa so ozko povezani z najširšim delom delovnih ljudi in občanov. Zategadelj je treba dosledno izpeljati prenovo ZK,

da si ponovno zagotovimo ugled, ki si ga ta partija zasluži in se ji povrne ves nekoliko omajan ugled.

Zato smo se ob 50 letnici ZKS in 50 letnici prihoda tov. TITA na čelo partije — zbrali, da s tem obeležimo obletnico. Obenem pa se dolgoletnim aktivistom komunistom zahvalimo za njihovo delo.

Skromna priznanja, pa verjamem, bodo vzpodbuda za še nadaljnji aktivizem, ne samo v ZK, ampak tudi na drugih področjih.

Tovarišici Julki BURJA (27 let) in tovarišem Dušanu BORSTNARJU (35 let), Edu PETERNELU (30 let), Janezu KRALJU (29 let), Francu KERCU (28 let) in Rajku DJURASEVICU 39 let) čestitamo!

Najstarejši po stažu — Rajko Djuroševič

Spreminjanje organizacijske kulture za ustvarjanje kvalitete podjetja

dr. Yoshikazu TSUDA

I. Dva tipa obnašanja, opažena v podjetju

Če opazujemo obnašanje ljudi v podjetju na različnih hierarhičnih ravneh, lahko sklepamo, da prevladujeta dva različna tipa mišljenja. Prvi tip je način razmišljanja lastnika podjetja (podjetnika), drugi pa tistih, ki jih je podjetje zaposlilo.

Značilnosti PODJETNIKOVEGA MIŠLJENJA so:

1. Razmišlja bolj o tem, kako bi premagal težave kot pa našel priložnosti za posel
2. Razmišlja sebično, ne razmišlja

o sodelovanju in koordinaciji; zaradi svoje moči rad ukazuje drugim. Zaposleni pa razmišljajo tako:

1. Kako kar najbolj prilagoditi svoje obnašanje dani situaciji
2. Bolj upoštevajo svoje kolege, nagnjeni so k sodelovanju in koordinaciji z drugimi.

Skratka »KULTURA PODJETNIKA JE ORIENTIRANA K PREMAGOVANJU TEŽAV« in »KULTURA ZAPOSLENIH H KONTROLI«.

Očitno je, da ima vsak način razmišljanja svoje prednosti in pomanjkljivosti.

II. Notranje podjetništvo — pričakovana organizacijska kultura

Da ustvarimo podjetje kvalitete, moramo zgraditi novo organizacijsko kulturo tako, da združimo prednosti vsakega od obeh gornjih tipov kulture.

ZA INOVACIJE (IZUME) IZBOLJŠAVE RAZMIŠLJAJTE NAPREJ, KAKO ODPRAVITI TEŽAVE

ZA VZDRŽEVANJE ZE DOSEŽENEGA NIVOJA RAZMIŠLJAJTE V SMISLU KONTROLE

SODELOVANJE IN KOORDINACIJA STA POTREBNI MED RAZLIČNIMI FUNKCIJAMI IN HIERARHIČNIMI NIVOJI

III. Način, kako spremeniti organizacijsko podjetništvo v »notranje« podjetništvo

Kako naj spremenimo organizacijsko kulturo podjetja od kulture zaposlenih v notranje-organizacijsko kulturo?

POSTOPEK RAZGOVOROV, KI IMAJO NAMEN PRIVESTI DO NEKE SPREMEMBE

Na sestankih v podjetju s »kulturo zaposlenih« sem opazil naslednji tipični stil diskusije:

1. Diskusija izhaja iz POTRDITVE DANE (VSILJENE) SITUACIJE (POGOJEV)
2. Temu sledi diskusija o najbolj primernem obnašanju vsakega posameznika v dani potrjeni situaciji
3. Sklepi so sami v sebi zaključeni, ne upoštevajo soodvisnosti dolžnosti posameznikov.

Če hočemo ustvariti neko notranje podjetništvo, je treba stil diskusije spremeniti, tako da se:

1. diskusija začne s potrditvijo dane vsiljene situacije pogojev
2. da temu sledi diskusija, katere namen je ISKATI MOŽNOSTI SPREMEMENITI DANO (VSILJENO) SITUACIJO POGOJE S SODELOVANJEM IN KOORDINACIJO MED RAZLIČNIMI FUNKCIJAMI
3. da so sklepi takšni, ki vključujejo skupno bolj kot posameznikovo odgovornost.

SPREMENITI NAČIN MISLJENJA

Ko ima podjetje namen zaposliti novega človeka, mora najprej odločiti, kakšne kvalifikacije mora imeti. Med kandidati mora izbrati tistega z največ znanja.

Takšno obnašanje temelji na prepričanju, da BOLJŠE ZNANJE VODI K VEČJI USPEŠNOSTI.

Vendar pa podjetnik čisto nima primernega splošnega ali specializiranega znanja, ko začneja nov posel. Če misli, da potrebuje neko določeno specializirano znanje, bo morda najel osebo, ki takšno znanje ima.

Ko išče pot k rešitvi, bo podjetnik uporabil ANALOGIJO na osnovi svojih izkušenj.

Zato moramo združiti dva različna načina razmišljanja v enega, to je v smislu podjetništva znotraj organizacije. Pri iskanju REŠITVE UPORABLJAJTE ANALOGIJO.

Da pridete do najboljše rešitve, uporabljajte SPECIALIZIRANA ZNANJA.

SPREMENITE NAČIN SPREJEMANJA ODLOČITEV

Tipični postopek sprejemanja odločitev v podjetju je sledeč:

1. Odločitve se sprejemajo z merjenjem moči.

Predstavlja si naslednjo situacijo:

Proizvodnja pravi, da lahko v naslednjem letu proizvede 80.000 proizvodov.

Prodaja pravi, da v naslednjem letu lahko prodajo 100.000 proizvodov.

Kakšna bo odločitev 80.000 ali 100.000?

Če ima proizvodnja premoč v ravnotežju moči, bo odločitev 80.000 proizvodov.

Če pa ima prodaja večjo moč, bo odločitev 100.000 proizvodov.

Če sta proizvodnja in prodaja enako močni, bosta prisili za mnenje tretjo osebo, ki je močnejša od njiju. Odločitev bo sprejeta, upoštevajoč mnenje tretje osebe.

V takšnem postopku sprejemanja odločitev ni nobenega sodelovanja niti povezave med obema oddelkoma.

Postopek sprejemanja odločitev v podjetju z notranjim podjetništvom naj bi bil naslednji:

1. Proučite razloge (pogoje), zakaj proizvodnja predlaga 800.000 proizvodov.

Proučite razloge (pogoje), zakaj prodaja predlaga 100.000 proizvodov; identificirajte omejevalne faktorje, ki preprečujejo konsenz.

2. Proučite v diskusiji način, kako omejevalne faktorje odstraniti, tako da se bodo namesto tega dopolnjevali.

Razlogi so lahko naslednji:

- proizvodnja ne more proizvesti

100.000 proizvodov zaradi pomanjkanja delovne sile

- vključite v odločanje kadrovske in tehnični oddelek, da proučite možnosti zaposlovanja novih ljudi oziroma dodatnega izobraževanja že zaposlenih.

- 80.000 proizvodov je možno proizvesti glede na investicije, ki jih je potrdil izvršilni odbor: izvršnemu odboru razložite, zakaj prodaja predlaga 100.000 proizvodov in skušajte spremeniti že potrjene investicije.

- Predlog 80.000 proizvodov je možno proizvesti glede na plan investicij. V tem primeru vključite v diskusijo oddelek za engineering in nabavo. Prodaja bo dala podatke o rasti prodanih količin na trgu od prvega do četrtega četrtletja.

3. Sklep, dosežen s konsenzom ne bo niti 80.000 niti 100.000 proizvodov, ampak po vsej verjetnosti 89.000.

Na takšen način lahko organiziramo specializirano znanje ljudi za doseg ciljev organizacije.

(Nadaljevanje prihodnjic!)

Srečanje ni izpolnilo pričakovanj

Letošnje srečanje novinarjev in organizatorjev obveščanja je potekalo od 20. do 22. maja na Otočcu. Za samo organizacijo lahko rečemo, da si dolenski aktiv sekcije novinarjev in organizatorjev obveščanja zasluži več kot odlično oceno — kajti storili so res vse, da bi se udeleženci pri njih dobro počutili. Na žalost pa je bila vsebina srečanja precej medla. Namen je verjetno bil dober, vendar smo udeleženci vseeno pričakovali malo več konkretnih rešitev in že končnih predlogov. Tako pa smo dobili občutek, da so vse ideje še v zraku. Pa da ne bom hodila kot mačka okrog vrele kaše . . . pogledimo na primer prvo temo — vrednotenje informacijskih in komunikacijskih del. Center za raz-

vijanje obveščanja v združenem delu je pripravil osnutek za razvid del in nalog za tipična dela, ki bi potekala na področju informiranja. Zal je situacija taka, da DO nimajo posluha za specializirane službe, ki bi se ukvarjale samo z informiranjem, zato je vprašljivo, koliko je osnutek razvida del in nalog lahko sploh uporaben. Na vsak način pa bi za organizatorje obveščanja, ki smo večinoma vpeti med več različnih nalog, bila rešitev tega vprašanja dobrodošla.

Prav tako so bili vsi, ki nimajo ustrezne izobrazbe za opravljanje nalog s področja obveščanja, veseli pobude za organiziranje študija novinarstva ob delu. Visokošolski študij bi trajal 5 let pod ugodnimi pogoji, do-

govarjali pa so se tudi v možnosti dopolnilnega študija za diplomante višje upravne šole. Dokončen dogovor pa je tudi pri tej temi ostal neizrečen, ker se srečanju kljub vabilu niso odzvali predstavniki šol.

Tako nam zaenkrat preostane le želja oz. volja, glede na izkušnje pa bo potrebnih še veliko besed, preden bo zadeva zrela za realizacijo.

Zadnji tematski sklop je obsegal predstavitev »računalniško podprtega informacijskega sistema« v Muri. Leta je resda močno razvejan in »oborožen« s strokovnjaki, vendar pa nam kljub temu ni bil prikazan način, kako ta sistem uporabiti za obveščanje oz. jasneje: pričakovali smo nazoren prikaz uporabe poslovne informatike za informiranje.

Glede na ves trud, ki so ga organizatorji imeli s srečanjem bi bilo sicer nepošteno reči, da le-to ni bilo uspešno. Pa vendar človek ne more preko dejstva, da smo odprli nove »stare rane«, ki jih bomo sami organizatorji obveščanja brez pomoči in interesa »višjih instanc« težko pozdravili. Brez dvoma bomo morali angažirati še veliko moči, da se bodo v

OZD začeli zavedati pomembnosti kvalitetnega informiranja, ki ga lahko omogoči samo ustrezno stimuliran, izobražen in tehnično dobroopremljen kader.

Letos so bila na srečanju prvič podeljena Voljčeva priznanja in nagrade, imenujejo se po Janezu Voljču, novinarju Delavske enotnosti, ki je v 30-ih letih novinarskega dela spodbudil k ustvarjanju desetine danes uspešnih mostrov peresa. Iz naše občine je priznanje (podeljeno je bilo 5 nagrad in 7 priznanj) prejel Marjan Bolhar, ki je s svojim dolgoletnim prizadevanjem pripomogel k izboljšanju sistema informiranja v Heliosu.

Zdravje je naše največje bogastvo

Kaj v resnici pomeni človeku zdravje se zavemo šele takrat, ko zbolimo. Zdrav človek jemlje zdravje kot nekaj samo po sebi umevnega saj ne ve, kaj pomeni biti priklenjen na posteljo, presedeti ure in ure po bolniških čakalnicah, menjati specialiste, bolnišnice in zdravilišča in se vsak dan »hraniti« z goro zdravil.

Zdrav človek tudi težko razume bolnega in vse prerad pozabi nanj, ko ga ta najbolj potrebuje. Vse te misli sem razbrala iz besed naših sodelavcev, ki jim je usoda zadala udarec boleznimi. Obiskali smo jih na lep, sončen dan, ki je malce omilil sicer žalostno zgodbo vsakega od njih.

Najprej smo se oglasili pri VERI ROŽIČEVI iz Brezovice. Poleg dolgotrajnih težav s hrbtenico, ji zadnje čase nagaja tudi srce, zato mora veliko počivati. V enem letu in pol, kar je v bolniškem staležu, je Vera odprla že ničkoliko zdravniških vrat, prestala operacijo, ležala v bolnici, se zdravila v zdraviliščih. A ji ne zmanjka volje do življenja. Polna je optimizma, čeprav je v času boleznimi prišla do grenkega spoznanja, da med soljudmi pomeniš nekaj le, ko si zdrav. Sedemindvajset let je delala v tkalnici ovojev, prišla je za vsako delo brez godrnjanja, zato so jo radi prosili, naj pomaga zdaj tu, zdaj tam. Poznali so jo po dobri volji in smehu, ki ga je s svojimi domislicami privabljala iz drugih. Bolezen pa je vse spremenila. Sodelavke so jo, izgleda, pozabile. Včasih se je rada oglasila pri njih, ko je prinesla bolniške liste, zdaj pa čuti, da to ni več potrebno, da so se odtujile. Edina, ki ji je res ostala prijateljica, je bila po-

kojna Valči, za katero Vera še danes žaluje.

Vera čaka na invalidsko upokojitve saj glede na svojo bolezen ne bo več sposobna za tempo, ki ga narekuje delo v tovarni.

JOŽE PRAŠNIKAR se je ravno vrnil iz zdravilišča Topolščica. Od zadnjega obiska se je precej popravil, saj je bil medtem tudi operiran. Tudi njegove tegobe izhajajo iz hrbtenice. Najtežje od vsega je za Jožeta to, da se mora paziti, pri hiši pa je toliko dela, ki bi ga rad opravil. Pa je lahko brez skrbi. Njegova žena je poskrbela, da je kljub temu vse opravljeno — urejen vrt, pripravljena drva in butare, urejen dom. Zaveda se namreč, da bo tudi tako prispevala k hitrejši mozevi ozdravitvi. Jože bo od slej znal ceniti zdravje, saj še zdaj ne razume, kako ga je moglo tako na hitro, tako rekoč sredi dela, »zagrabiti«. Sprva je kar obupaval, saj si ni mogel zamišljati sebe, ki z zdravjem doslej ni imel težav, v bolniški postelji. A človek se mora sprijazniti z boleznijo in dati od sebe čimveč, da jo lahko preмага.

JOŽI MUHIČEVA je bolna že vrsto let. V daljših presledkih sicer pride na delo, a se zdravstvene težave kar kopicijo, tako da mora vedno znova ostajati doma. Najhujše od vsega je ležati v bolnici. Zato je vesela, da se ji je zdravje zdaj obrnilo toliko na bolje, da je vsaj lahko doma in da lahko že vstane. Zelo rada bi se vrnila na delo, saj je vedno doma med štirimi stenami. Ven skorajda ne gre, saj težko hodi in še vedno ima hude

bolečine. V veliko pomoč sta ji mož in hčerka, ki poskrbita, da je doma vse v najlepšem redu. Vrt, pravi Joži v smehu, že leta ni bil tako urejen kot letos, ko zanj skrbi mož. Tudi hči, ki hodi v 8. razred, je postala že prava gospodinja. Večkrat jo razveseli tudi vnuček, ki pride na obisk iz Ljubljane.

Tudi MIRA CESTNIKOVA se spopada s težavami, ki jim ni konca in kraja. Zanja je vse še toliko težje, ker je mati treh majhnih otrok, ki jim zaradi bolezni ne more posvečati toliko pozornosti, kot bi jim jo lahko, če bi bila zdrava. Mira je ravnokar sredi preiskav, boji se novih izvidov in ničesar si bolj ne želi, kot da bi se njeno romanje od zdravnika do zdravnika že nehalo.

Tu je prikazanih le nekaj usod naših sodelavcev, ki se otepajo kolikor le morejo s tegobami vseh vrst. Zelim jim, da bi ohranili optimizem in voljo zoperstaviti se bolezni, saj obup pomaga najmanj od vsega. Kaj lahko rečemo več kot to, da si želimo, da bi jih čimpreje spet videli na delu, zdrave in pri močeh.

Majska izleta v TOZD filtri

V najlepšem mesecu leta, sta tudi dva najlepša praznika: zmaga nad sovražnikom in rojstni dan našega velikega učitelja in revolucionarja za mir tov. TITA.

Oba izleta sta bila pripravljena v kraje in v času, ki so zgodovinsko povezani s temi prazničnimi dnevi.

9. maja 1945, ko je svet že olavil zmago nad sovražnikom, pa so ob naših mejah v SV Sloveniji še potekali boji s fašisti in njihovimi domačimi sodelavci. Poslednji rafali so bili izstreljeni 15. maja 1945, pri Dravogradu.

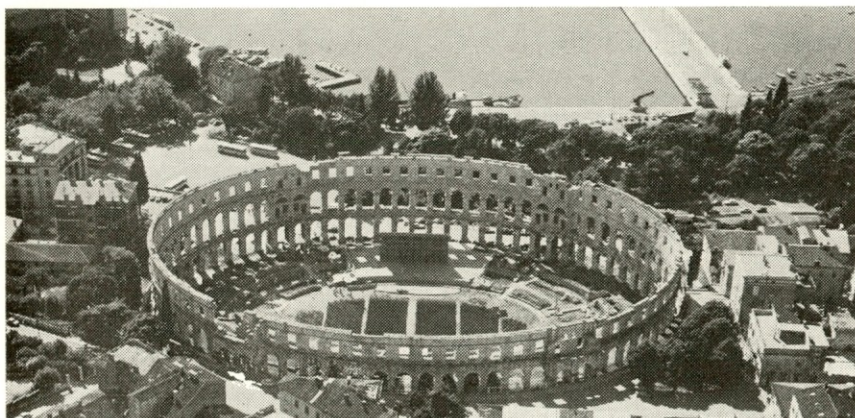
Prav na dan prazničnega jutra 9. maja, smo se delavci iz oddelka filtrov odpeljali v ta del Slovenije. Tja, kjer se na rahlo valovitem gričevnatem svetu in na prisojnih pobočjih razkazuje Slovenske gorice s klopotci, kjer vijugata Drava in Mura, tja na Dravsko polje pod Pohorjem. Na poti skozi savinjsko dolino so nas pozdravljali urejni nasadi »zelenega zlata«. Vse do Maribora, največjega industrijskega in kulturnega središča na obrobju panonske nižine pa dobra volja s pesmijo.

V delovniorganizaciji PIK Maribor — TOZD Perilo smo si ogledali vse faze dela moške srajce, od krojenja, ši, vanja, likanja do končnega pakiranja. Tudi proizvodnja bluz, trenirk in poletnih kompletov nas je navdušila, da smo v sosednji stavbi kar pridno nakupovali. Delavci PIK-a so prijazni in zadovoljni ljudje. Ponosni so na svoj asortiman artiklov, predvsem pa na

ustvarjeno kvaliteto, ki dosega sam vrh, z minimalnimi odpadki (le 2%). Morda še to, da kljub dobremu delu imajo mnogo nižje osebne dohodke od naših.

Na poti skozi Lenart smo ob cesti videli še PIK-ov obrat z ADIDAS programom. V obmejnem kraju, v Gornji Radgoni pa smo imeli v kmečki gostilni »prekmursko kosilo«. Dobro podprti smo ob veselih zvokih domače glasbe zaplesali na velikem dvorišču sredi zelenih travnikov. Vso svojo lepoto so nam podarili tudi Radenci, kjer smo se sprehajali po prelepem cvetočem zdraviliškem parku.

Pot nas je dalje vodila skozi vinske kraje do Ormoža. Ljutomersko — Ormoški vinogradi segajo do višine 300 metrov nad morjem in se v slemenih vlečejo kilometre daleč. V ormoški kleti nas je čakala degustacija. Ob nadvse prijetnem kramljanju in poizkušini priznanih vin, smo bili seznanjeni z delom in skrbjo od mlade mladike do visokih kakovostnih sortnih vin. Ogledali smo si podzemeljsko klet 25 m globoko, kjer je čez 80 sodov s cca 2000 l sortnih vin. Na stekleni-

cah Traminca, Šipona, Rizlinga itd. pa so nalepke, ki zagotavljajo kakovost.

Ob slovesu nam je bila izrečena popotnica: »Dan brez dobrega vina je kakor, dan brez sonca«. Mi pa smo imeli oboje, sonce in vino, zato smo še bolj prepričani, da je res tako, odšli proti Ptujju, ki stoji na stiku Dravskega in Ptujkega polja.

Ptuj je najstarejše mesto in nam je znan vsaj 1900 let. Ustanovili so ga Rimljani. Bil je pomembno obrambno mesto pred napadi Madžarov, Mongolov in Turkov. Prvotni grad iz 9. stoletja so razdejali Madžari, nov obrambni grad od leta 1873, pa je bil last Herbersteinov.

Po ogledu gradu smo zapuščali lepote SV Slovenije. Toda še ob dobri večerji in glasbi smo se radi s spominom pomudili v krajih s klopotci, na hišo krito s slamo, na Ptujsko polje s kurentom in lesene mline na Muri.

Vs mojemu sodelavcem in sodelavkam se toplo zahvaljujem za darilo.

BRIONI

23. maj — nekoliko hladno jutro, pa vendar je obetalo lep sončen dan, katerega smo si vsi tako želeli.

Ze ob 6.00 uri smo stali na brniškem letališču v pričakovanju, kako bo uspel naš prvi polet s ptico Adria Airways. Polet proti Puli je bil čudovit, predvsem pa razgled na Otočec s Krko, in na Titov most, ki povezuje kopno z morjem.

Dalje smo se z avtobusom odpeljali v najbolj znani del Pule — pred Areno. Pri izstopu smo ugotovili, da so nekateri cekarji naših sodelavk pretežki, da bi jih prenašali, zato smo si pripravili obilen slovenski zajtrk. Domače šunke, klobase, salame, sveže žemlje, žganje in kava so nam dale novih moči, da smo si temeljito ogledali ARENO (amfiteater). Zgradili so jo v 1. stoletju za gladiatorske igre in za boje z zvermi. V kletnih prostorih pa je razstava o gojenju in predelovanju oliv ter vinogradništva v antični Istri. Amfiteater je elipsaste oblike v izmerah 132 x 105 m in visok cca 31 m.

na ogled zgodovinskih zgradb, spomenikov, bogastva rastlinskega in živalskega sveta.

Najstarejše drevo na Brionih je oljka, stara 1613 let, raste pa na čudovitem travniku kjer se sprehajajo številne črede jelenov, srn, lopatarjev. Od ptic pa so najbolj številne kavke, fazani, in sinice. Tito je dobil v dar številne redke živali kot so: kanadskega risa, pume, črne panterja, geparda, več vrst medvedov, leva, indijskega slona, žirafe, zebre in prečudovitega črnega in belega laboda. V morju pa uspeva tudi naša največja školjka — Leščur, v njenih delih je mogoče najti bisere.

Bela Vila, predsednikova rezidenca stoji od leta 1953, sredi parka, je enonadstropna in obrnjena proti morju. Potem je Vila Jadranka v kateri je prebivalo največ uglednih osebnosti, najmlajša pa je Vila Brionka in tudi v njej so prebivali najvidnejši gostje. Prvi tuji državnik na Brionih je bil Britanski cesar, nato pa utemeljitelj neuvrščeni Naser in Nehru, pa Willy Brandt, Bruno Kreisky, Indira Gandhi itd.

V sestavni del Narodnega parka in spominskega območja spada tudi Titova motorna jahta »Podgorška«.

Bogato kulturno zbirko dopolnjujejo muzejske zbirke, etnografske z narodnimi nošami in predmeti prav iz vse Jugoslavije.

To je samo nekaj utrinkov iz Titovih in naših Brionov. Svet jih imenuje »otočje miru«.

Po tri urnem ogledu smo zopet zapuli proti Fažani.

Do poleta na Brnik pa smo se veselili nad lepim dnevom z besedo in pesmijo.

Oba izleta sta nam bila lepa, da pa je res tako, se še danes lahko prepričate, saj vam bomo vsi enako povedali, mnogo smo videli lepote naše Slovenije in izven nje. Želimo si še večkrat podobnih dnevov, saj nam je obzorje znanja večje, istočasno pa nas razbremenjujejo in nam dajejo novih moči za delo ob stroju in doma.

Ocvirk T.

TEKSTILNI TEHNIŠKI IZRAZI

aplikacija — vzorci usnjenih, tkanih našitkov na oblačilu in perilu
buna — trgovsko ime za umeten kavčuk

disperzija — razpršitev snovi v drobnoro porazdeljene nepr. megle, pene
kilt — kratko nagubano krilo iz karirastega volnena blaga

monogram — začetnici imena in priimka, navadno umetniško okrašeni na tkanini

pike — bombažna tkanina z vzorcem v obliki vtisnjenih šivov in luknjic
reparatura — izboljšava, popravilo
škart — izvžek, blago z napako tip — posebna oblika, zvrst kakega izdelka

vlagomer — priprava za merjenje relativne vlage v zraku

POPOČILO O GIBANJU OD V DO TOSAMA ZA MESEC

A P R I L

štev. poročila 4 / 87

Razredi v din	TOZD SANITETA										TOZD FILTRI	D S S S						DO TOSAMA
	PR	TO	AT	BE	MI	SK	OK	VL	VOD.	SKUPAJ		ERS	TRS	SKS	KS	VOD.	SKUPAJ	
← 150.000	3	3			18	12	3			42	1					1	4 4	
150.000-160.000	3	5	3		37	25	4			77	13						90	
160.000-170.000	3	5	4		32	19	19	1		83	17		1	1	3		105	
170.000-180.000	3	8	8		32	14	21	2		88	20	2	1	6	17		134	
180.000-190.000	2	8	9		10	6	11	2		48	14	1		7	15		85	
190.000-200.000		8	9	1	4	2	3			27	8		4	3	7		49	
200.000-210.000	5	2	4	5	1	1		7	1	26	4	2	5	1	4		42	
210.000-220.000	3	2	1	4	2	1	3	2		18		5	4	1	2		30	
220.000-230.000				2	3	1		3		9		1	7		2		19	
230.000-240.000	2		1	2	2			1		8		1	6	3	1		19	
240.000-250.000	2	1	1	7	2	1		1		15	1	1	8	1	3		29	
250.000-260.000		1	4	1	4	2	2			14	2	2	6	1	3	1	29	
260.000-270.000	2	2	2	1				2		9	2	5	9	2	4		31	
270.000-280.000			2	1	2			1	1	7		2	4	1	1		15	
280.000-290.000			1	2	2					5	1	2	7	3	2	1	21	
290.000-300.000			1		1	1		1	4	1		2	4	4	1		16	
300.000 →	3	2	1	4	2	2	1	5	3	23	3	7	18	7	20	3	81	
SKUPAJ	31	50	51	30	153	87	68	27	6	503	87	31	83	41	88	6	839	

Najnižji OD	117,812	148,429	160,860	117,812
-------------	---------	---------	---------	---------

Najvišji OD	514,506	489,243	571,642	571,642
-------------	---------	---------	---------	---------

Povprečni OD	175,399	174,364	248,005	195,055
--------------	---------	---------	---------	---------

Poročilo o gibanju OD v delovni organizaciji TOSAMA v mesecu aprilu 1987 vsebuje podatke po oddelkih, sektorjih, po posameznih TOZD in v celotni DO. V podatkih so zajeti OD za polni delovni čas, podaljšani delovni čas in z normalnim doseganjem delovnih rezultatov.

Prav tako podatki vsebujejo osebne dohodke pripravnikov.

Podatke o povprečnem, najvišjem in najnižjem osebnem dohodku pa povzemamo po metodologiji izdelave obrazca RAD-1.

Najnižji osebni dohodek v aprilu zajema prejeti osebni dohodek brez dodatka minulega dela, stalnosti in z nepopolnim doseganjem delovnih rezultatov za polni delovni čas.

Služba za delitev po delu
Albina KOSMAČ

Stari smo toliko, kolikor se počutimo

STARI SMO TOLIKO, KOLIKOR SE POČUTIMO

Ne slepimo se, čudežnih zdravil ni. Naši organi, mišice, kosti in živci ses tarajo z leti, ne pa pomlajujejo. Taka je pot narave in njenega kolesa ni mogoče obrniti v nasprotno smer. Tudi s kirurškim nožem ne in z vsemi pomadami, ki obetajo novo mladost. Lahko pa zoper nrenaglo prihajajoče staranje napravimo marsikaj — toda sami. Pa še nič ne stane. No stane nekaj energije, precej trdne volje in nekaj treznje sprjaznenosti z resničnostjo življenja.

ODVADIMO SE GOVORITI »V MOJH LETIH«... Samokritika je lepa čednost, a ne pretiravajmo z njo od

jutra do večera. Če sami ne podčrtavamo svojih let, jih tudi drugi manj opazijo.

NE IZPUSTIMO SE IZ ROK! Skrbno izbirajmo svojo obleko. Pazimo na svojo zunanost, pa četudi smo sami doma.

PAZMO NA SVOJO TEZO! Ne obljublajmo si iz dneva v dan: »Jutri pričnem paziti na svojo težo.« Začnemo danes. Takoj. Kajti kilogram je lažje pridobiti, kot izgubiti.

PRIVOŠČIMO SI DOVOLJ SPANJA! Premalo spanja zguba prezgodaj obraz, koža, lasje in oči izgubijo lesk. Sedem do osem ur spanja dnevno bo za telo najprimernejše.

SKRIBIMO ZA SVOJ KRVNI OB-TOK — Skrbno se prhajmo z izmerno vodo. Nato dobro zdrgnemo te-

lo, da bo koža pordela. In natrimo si jo po kopeli s kremo ali mlekom.

GIBAJMO SE, KOLIKOR LE MOREMO — Če smo prisiljeni večji del dneva presedeti, ne pozabimo od časa do časa s preprosto vajo razgibati in sprostiti mišice, ki zaradi nedelavnosti postajajo vse bolj ohlapne. Gibanje prežene tudi boleče težave izramen in zatilja, križa in sklepov.

ZNEBIMO SE USEDLIN — Enkrat ali dvakrat na leto napravimo kuro. Z običajnega jedilnika črtamo en obrok in ga nadomestimo s sadnim ali zelenjavnim sokom. Tako se bo telo otreslo usedlin, ki si jih je nabralo.

SPROSTIMO SE — Kdor je vedno prezaposlen in prenapet, se hitreje stara. Otresimo se pretiranih napo-

rov in skrbi. Pomagamo si s sprostitveno masažo, z avtogenim treningom in najenostavneje, s toplo kope-ljo v kadi.

NE JEZIMO SE — Ali vsaj ne pogosto. Kadar se hočemo razjeziti, se z vso voljo odločimo, da bomo o stvari najprej dobro premislili in se nad njo razjezili šel čez dan ali dva. Do takrat pa nas bo najhujša jeza že minila.

DRŽIMO SE SVOJEGA STILA — Nosimo, kar nam ugaja in ne razmišljajmo, če je to v skladu z naši

mi resničnimi leti ali ne. Pri izbiri ne dovolimo, da bi nam ljudje ozkih obzorij solili pamet, češ, to pa pri tvojih letih res ni več zate. Se do stotega leta se lahko oblačimo v stilu, ki nam je najbolj ugajal.

Ženskam ne bo škodovalo primer-no ličenje. Na tržišču je dovolj krem, s katerimi se zgledajo prihajajoče gu-bice. In čeprav čudežev ne bodo na-pravile, nekaj dobrega bodo vendarle prinesle s seboj. Dosegle bodo, kar se v skladu s kolesjem narave naj-boljšega da doseči.

Igranje klavirja	56,3
Vožnja avtomobila po mestu	58,9
Namizni tenis	61,0
Upogibanje žice po predlogi	62,0
Pisanje naslovov	62,9
Pisanje znanega besedila	74,3
Pisanje s pisalnim strojem	78,2
Štetje denarja	80,0
Pisanje abecede	82,0
Urejanje po abecedi	90,3
Branje	100,0
Iskanje telefonskih števil	103,0

Delo v nočni in dnevni izmeni je izjemna obremenitev za organizem

Raziskovalci medicine dela so ugotovili, da se skoraj polovica tistih, ki delajo v dnevni in nočni izmeni, pritožuje zaradi stalnega občutka utrujenosti in motenj spanja. Vzrok za takšno počutje je pomanjkanje nočnega počitka, ki je potreben, da organizem zapolni svoj energetski primanjkljaj. Ponoči dosežejo minimalne vrednosti svoje aktivnosti srce, krvni obtok, dihalna, izločanje žleznih sokov in telesna temperatura. Z dnevnim spanjem ni mogoče v celoti izpolniti energetskih zahtev organizma. Dnevno spanje se od nočnega loči tudi v tem, da izostajajo globoka obdobja spanja.

Poleg tega se vsak peti delavec, ki dela v takšnih izmenah, pritožuje nad bolečinami v želodcu in nad pekočo zgago. 47 % delavcev, zaposlenih tudi v nočni izmeni, je nervoznih in zelo razdražljivih, kar se odraža tudi v njihovem družinskem življenju. Posledice najbolj občutijo otroci in v povprečju imajo otroci takšnih delavcev v šoli slabši učni uspeh in se prej zaposlijo kot otroci tistih staršev, ki delajo podnevi.

Povzetek iz psihologije dela in organizacije

E. Bornemann je sestavil lestvico človeških dejavnosti, merjenih ob odstotku duševnega napora, ki je pri tem potreben. Stopnjo avtomatiziranosti ali mehaniziranosti je preračunal tako, da je preizkušal koliko nalog zmore izračunati človek v določeni časovni enoti, potem pa ugotavljal, za koliko odstotkov je ta storilnost upadla, če je moral hkrati opravljati še kakšno drugo delo; tako je dobil merilo, koliko odstotkov zavestnega - umskega dela - je bilo pri tem uporabljenež.

Dejavnost	Umska zaposlitev
Pometanje, krtačenje	9,0
Vožnja na ergometru	12,0
Obrezovanje z roko	13,4
Delo na stružnici (gladenje)	14,7

Delo z vrtnalnim strojem	14,9
Kopanje	16,0
Piljenje	17,3
Risanje zvezde (lika)	20,1
Dolbenje žlebiča	22,3
Žaganje kovine	17,4
Delo na stružnici (vzvoj)	23,0
Piljenje	25,4
Nizanje (kroglic, biserov)	25,5
Dolbenje s strojem	26,5
Risanje (povezovanje točk)	27,0
Analiza plina	27,5
Risanje po predlogi	34,4
Vožnja z avtom zunaj mesta	35,1
Montiranje (model črpalka)	41,3
Zabiranje žebeljev	43,8
Sortiranje denarja	44,0
Spretnostna igra	44,5
Titranje (v kem. labor.)	46,0
Oblanje	51,5
Kuhanje (hkrati več jedi)	53,7

Prepovedano kaditi

Tudi japonska oblast je začela resno preganjati kajenje in napoveduje, da ne bo odnehala, dokler te škodljive navade ne bo povsem odpravila. Po novem bo prepovedano kaditi na vseh javnih krajih; v restavracijah, konferenčnih dvoranah, telovadnicah, šolah, bankah in tako dalje.

Japonci se strinjajo s tistimi državami, ki predlagajo 7. april za svetovni dan nekadilcev.

Kaže, da bo na ta dan cela dežela preplepljena s plakati proti kajenju s serijo poštnih znamk iz 17 držav z 19 nekadilskimi simboli. Že pred Japonci so neprizanesljivi obračun s tobakom napovedali v ZDA, Indiji, Južni Koreji in drugod.

Podatki o posledicah kajenja so zgovorni: okrog 80 % kadilcev umre prej kot nekadilci, kadilci dvakrat pogosteje umirajo zaradi boleznih srca in ožilja, 15-krat pogosteje zaradi bronhitisa, 15 do 20-krat pogosteje zaradi raka v grlu in 30-krat pogosteje zaradi pljučnega raka. Po mnenju strokovnjakov skrajša vsaka cigareta življenje za 7 minut in pol.

Kaj lahko ob teh akcijah in podobnih pričakujemo NEKADILCI V TOSAMI DOMŽALE?!

ZAHVALE

Ob boleči izgubi moje drage mame Francke Gostič se iskreno zahvaljujem za sočustvovanje, podarjeno cvetje, tov. Ogorevčevi za poslovilne besede in oktetu Tosama za odpete žalostinke. Enako se zahvaljujem vsem, ki ste jo pospremili v njen prerani grob.

Žalujoča hčerka Marija Strukelj
z družino

Ob smrti moje mame Frančiške Zore se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem za denarno pomoč, podarjeno cvetje, izraze sožalja ter spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujem se tudi sindikalni organizaciji za denarno pomoč.

Ani Bervar

Ob boleči izgubi dragega očeta Maksa LAVRIČA iz Krašnje se iskreno zahvaljujem sodelavkam iz oddelka saniteta I. za izraženo sožalje in darovano cvetje, ter denarno pomoč.

Iskrena hvala tudi sindikalni organizaciji za pozornost.

Hčerka Majda Bolhar

Ob smrti mojega očeta Janeza Trdina, se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem mikalnice za izreke sožalja in podarjeno cvetje. Zahvaljujem se tudi sindikalni organizaciji za denarno pomoč.

Kosec Marija

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavcem in sodelavkam zahvaljujem za nepozabno darilo in dolgoletno skupno sodelovanje. Obenem se zahvaljujem delovni organizaciji za izkazano pozornost ob upokojitvi in vsem skupaj želim še veliko delovnih uspehov.

Prelovšek Marija

Ob odhodu v pokoj se zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz sanitetne konfekcije za podarjena darila in vodstvu DO za knjigo. Posebej se zahvaljujem še ožjim sodelavkam, vsem pa želim še veliko delovnih uspehov.

PANCUR Majda

MALI OGLASI

Prodajam rebrasti radiator:
300 x 250 mm, 27 členov

interna 220

NAGRADE

1. nagrada: JAMŠEK FRANC — elektro delavnica
2. nagrada: JERE MIRO — vlaknovinski oddelek
3. nagrada: NOVAK LIDIJA — TRS

Osebné vesti

- Rojstni dan v mesecu juniju praznujejo

TOZD SANITETA

Pripravljalnica

Kušar Antonija, Keršič Pavla, Lavrič Janez, Svetlin Marjan, Požar Anton,

Sanitetna konfekcija

Ficko Zora, Hribar Alojzija, Tomažič Olga, Urbanija Marta, Zajc Metoda,

Mikalnica

Čevka Cirila, Dimic Marija, Jeras Tanja, Judež Alojz, Kovačič Ana, Kveder Vida, Lebar Pavla, Lenček Marta, Orehek Jože, Pavli Ana, Sedušak Ema, Žulič Vida, Šorn Jelisava, Sum Marija, Štrin Milan, Vehovec Boris, Ravnikar Štefan,

Otroška konfekcija

Hafner Marta, Klopčič Irena, Skarja Marija, Urankar Ivanka, Zupanc Marta,

Tkalnica ovojev

Kerč Ljudmila, Smrekar Frančiška, Stare Olga, Keržan Ani, Simenc Ani,

Belilnica

Drčar Milan, Gaberšek Alojz,

Vlaknovinski oddelek

Nakrst Peter, Stražar Dragan, Mihelič Dušan,

Tkalnica širokih tkanin

Hren Darja, Hudmal Ivan, Križman Oto, Bonšek Milena,

TOZD FILTRI

Barlič Marjeta, Breznik Dušan, Kočar Peter, Ravnikar Francka, Ručigaj Olga, Zajc Anica, Miketič Mojca, Lenček Ivica,

SKUPNE SLUŽBE

Cerar Franc, Grošelj Rok, Hafner Marija, Juhant Vera, Jemec Ivica, Mushič Bajram, Omahna Miran, Rozman Janez, Rožič Janez, Stare Janez, Strukelj Minka, Anrejka Anton, Belcijan Franc, Ceglar Milan, Capuder Alojz, Grajzar Vera, Hafner Marjan, Kump Ciril, Kamin Pavla, Kerč Joži, Novak Franc, Peterka Simona, Rožič Alojzija, Rems Janez, Rode Brigita, Šarc Janez, Vodlan Feliks, Jelnikar Terezija, Dolinšek Marjan,

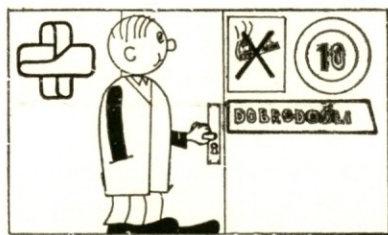
- Rodili so se:

Sušnik Cilka — sin
Černohorski Miro — hči

- Poročili so se:

Kovič Elizabeta — por. NOVAK

- Prišli v delovno organizacijo:

Jemec Damjan — KS expedit
Jovič Vesna — TŠT
Kerč Jože — PO
Krašovec Stanko — TŠT
Jeretina Romanca — SK

- Odšli iz delovne organizacije:

Deisinger Štefka — na lastno željo
Narat Jože — predčasno upok.
Pančur Majda — upok.
Lamut Ema — sporazumno
Grm Robert — na lastno željo
Pevc Vladimir — JLA
Pervinšek Janez — JLA
Pivec Janez — JLA

Nagradna križanka

	RUSKI PISATELJ ALEKSANDER	GNUSNOST	PREBIVALCI RIMA	MREŽICA MEMBRANA	PRITISK KOVANCA V VOSEK	TEMNI DEL DNEVA	JEZIK ČRNCEV BANTU	PREDEL	DELAVNOST			
	EGIPTO- SLOVEC									VITOMIL ZUPAN		
	KRAJANI KAMNIKA									BOLLNOW OTTO		
	LIT. JUNAK GIL					OPREMLJEN VOJAK S PASOM ALI MEČEM	MOŠKO IME					
	KMETUSKA PRIJAVA						KONEC ŽIVLJENJA					
VLEČNA ŽIVAL				VRSTA PTICE					IBSENOVA DRAMA			
LESENO PIHALO				RAFENERJA NAFTE	PREGELJ MARIJ OSTANEK CIGARETE				KISIK	KILOMETER TAYLOR ELIZABETH		
PRODAJALEC TRSNIC									TARNANJE			
EKSPERT ZA LATINŠČINO									MLADA KRAVICA			
IVAN ČARGO		NENADNA BOLEZEN	LUKA V IZRAELU				ULTRA KRATKI VALOVI	OŠILJENA PALICA	SESTAVIL V. V.	PADAVINA	KRIČANJE	LJUB. ŽENSKO IME
POKRIVALO IZ PAPIRJA			RUSKA BALERINA PAVLOVA		NARODNA UNIVERZ. KNJIŽNICA				GLAVNI ŠTEVNIK			
ZANOS, POLET						ZDRAVILO PROTI KAŠLJU			KRAJEVNI PREDLOG			
VZBOČEN VRH												

AFORIZMI

- Na napakah se učimo. Vendar bi bila štiridesetletka dovolj.
- Mnoge bi se splačalo ugrabiti, ko so toliko nagrabili.
- S sladko deklico prideš tudi do grenkih izkušenj.
- Raj na zemlji ni rezerviran za rajo.
- Izjemne pokojnine burijo izjemno veliko duhov.
- Ribe smrdijo pri glavi. Nekateri »sulci« pa od glave do repa.
- Bil je velik govornik. Nosil je čevlje št. 44.
- Pokojnine so nizke. Življenje z njimi — na dnu.

Ni je rože na vrtu, ki bi obvarovala smrti.

Sreča človeka le sreča, ujeti se ne da. Še sam sebi nisi vselej zvest, kako bi ti drug bil.

Človeku je treba dveh reči: namreč dobrega slovesa in dobre vesti.

Ura zamujena je za vselej izgubljena.

Vsako nosi sodnika s seboj.

Živi se samo enkrat, pravi bedak in modrijan.

Srce, ki ljubi, spremlja tudi tistega, ki zaide, in ljubi, tudi če ve, da bo ranjeno.

Jezik ni iz jekla ne kosti, ali more bosti.

Če vidiš koga, ki je bolj kot ti obdarjen s srečo in z lepoto, se hitro obrni proč in poglej tiste, ki se jim godi slabše kot tebi.

Uredniški odbor:

Vodlan Vida, Kokalj Zdenka, Peterka Simona, Cvetkovič Stanka, Gorenc Vojko, ing. Merlin Danica, Berlec Vladka, Drčar Milan, Klemenc Brigita, Korošec Nada — blagajnik, Stare Tone in Nemeč Sandi — fotografi, Lubinič Marjana, dipl. iur. — glavni urednik

Tisk: TCP »Djuro Salaj«
TOZD Papirkonfekcija Krško